

D E C I Z I E

18 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iuliana Oprea, Ion Corolevski, Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de avocatul Rotaru, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Crama Roșie”, în pricina civilă la cererea înaintată de lichidatorul SRL „Sauron” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei de la Societatea cu Răspundere Limitată „Crama Roșie”, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2015 prin care a fost admisă acțiunea

c o n s t a t ă

La 28 iulie 2014, lichidatorul SRL „Sauron” a înaintat în instanța de insolabilitate cerere de validare a popririi, solicitînd încasarea de la SRL „Crama Roșie” a sumei totale de 333 572, 20 lei, inclusiv 144 367,20 lei - datorie de bază, 119 260,80 lei - diferența la prețul de vânzare, 69 944, 40 lei - penalitate.

În motivarea acțiunii, lichidatorul SRL „Sauron” a invocat, că potrivit datelor evidenței contabile, SRL „Crama Roșie” înregistrează o datorie față de SRL „Sauron” în proces de faliment în mărime de 144 367,20 lei, care a fost acumulată în urma încheierii contractului nr. 13, prin care SRL „Sauron” s-a obligat să vîndă, iar SRL „Crama Roșie” s-a obligat să cumpere butași de viță-de-vie, precum și a prestării serviciilor de desfundare a solului, în baza facturii fiscale seria XT nr. 1689598 din 02 octombrie 2009.

În vederea executării contractului nr. 13 din 23 martie 2010, în baza facturii fiscale semnate de ambele părți, SRL „Crama Roșie” a ridicat butași în valoare de 244 339,20 lei, achitând în avans suma de 69 812,00 lei și la 05 octombrie 2010 suma de 45 000 lei, în total achitând suma de 114 812,00 lei.

Ca urmare a neonorării obligațiunilor contractuale, potrivit pct. 4.2. al contractului, terțul poprit urmează să mai achite suma suplimentară de 189 204,80 lei, inclusiv suma de 119 260,80 lei diferența de preț și suma de 69 944,40 lei cu titlu de penalitate.

Susține că, aceste sume constituie o datorie rezultată din neonorarea obligațiunilor contractuale și neachitării integrale a mărfii ridicate în baza facturilor fiscale.

La 10 iulie 2014, lichidatorul SRL „Sauron” a expediat în adresa SRL „Crama Roșie” somația, potrivit prevederilor Legii insolabilității, care a fost recepționată la 18 iulie 2014, însă în termenul prevăzut de legislație, terțul poprit

nu a achitat datoria existentă.

Prin hotărîrea Curţii de Apel Chişinău din 19 ianuarie 2015 a fost validată poprirea instituită de lichidatorul SRL „Sauron” prin somaţia din 10 iulie 2014.

A fost încasat de la SRL „Crama Roşie” în beneficiul SRL „Sauron” datoria de bază în sumă de 144 367,20 lei, diferenţa de preţ în sumă de 119 260,80 lei, penalitatea în sumă de 69 944,40 lei, în total suma de 333 572,20 lei.

La 03 februarie 2015 avocatul Valentin Rotaru, în interesele SRL „Crama Roşie” a depus recurs împotriva hotărîrii primei instanţe, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanţe cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, instanţa la emiterea hotărîrii nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicînd-o pe cea care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea.

În susţinerea acestor temeuri, recurentul a menţionat că, instanţa de insolvabilitate contrar legislaţiei nu a examinat cererea sa de amînare a examinării cauzei din 14 ianuarie 2015, în consecinţă i-a fost încălcat principiul nemijlocirii şi oralităţii în dezbaterile judiciare, contradictorialitatea şi egalitatea părţilor în drepturile procedurale, disponibilitatea în drepturi a participanţilor la proces, fiindcă nu a avut posibilitatea să argumenteze în apărarea intereselor SRL „Crama Roşie”, să prezinte probe şi să înainteze cereri pentru a demonstra netemeinicia cererii privind validarea poprii.

A mai invocat că, la somaţia nr. 170 din 10 iulie 2014, SRL „Crama Roşie” a expediat la 19 iulie 2014 o pretenţie, prin care şi-a expus dezacordul la plata sumei menţionate, deoarece a achitat anterior o bună parte din sumă, mai mult 90 % din tufe sunt de alt sort, decît cele indicate în contract.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înştiinţarea participanţilor la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ lărgit al Curţii Supreme de Justiţie consideră că, recursul urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărîrii Curţii de Apel Chişinău din 19 ianuarie 2015 şi restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanţa de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanţei de apel şi să trimită pricina spre rejudecare în instanţa de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

În conformitate cu art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din acest cod, cu excepţiile şi completările stabilite în legislaţia insolvabilităţii.

Conform art. 2 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, poprirea este procedură prin care administratorul insolvabilităţii/lichidatorul urmăreşte bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană.

Conform art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de

drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază concluziile instanței de insolabilitate ca fiind lipsite de suport probant, rezultate din neexaminarea multiaspectuală a cauzei și în consecință aplicarea eronată a legii.

Conform art. 126 alin. (1) și (2) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sînt supuse urmăririi silită prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urmă le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului.

Conform art. 126 alin. (8) și (9) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, terțul poprit nu va putea face contestație împotriva popririi. El își va formula apărările în instanța de insolabilitate, care validează poprirea. Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

Conform art. 126 alin. (10) al aceleiași legi, instanța de insolabilitate îi va cita pe administratorul insolabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de insolabilitate și-a motivat soluția prin faptul că la 10 iulie 2014, lichidatorul SRL „Sauron” a expediat în adresa SRL „Crama Roșie” somația privind înființarea popririi și urmărirea silită a datoriei în mărime de 144 367,20 lei, compusă din datoria pentru butași în sumă de 129 527,20 lei și datoria pentru prestarea serviciilor de desfundare a solului în sumă de 14 840,00 lei, și a diferenței de preț calculată potrivit lit. c) pct. 4.2. al contractului din 23 martie 2010, în total în mărime de 263 628,00 lei. Totodată, prin pct. 7 al somației lichidatorul a avertizat terțul poprit, că în caz de neachitare a datoriei în termenul stabilit de pct. 6, de la el vor fi încasate și cheltuieli suplimentare, penalitatea, dobînda, venitul ratat alte pierderi și prejudicii suportate ca urmare a neachitării obligației.

Instanța de recurs, consideră concluzia instanței de insolvabilitate ca fiind una eronată, în cazul în care nu a respectat întocmai normele procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală, pronunțând o hotărâre vădit neîntemeiată în vederea admiterii cererii înaintate de lichidatorul SRL „Sauron” privind validarea popririi și încasarea datoriei de la SRL „Crama Roșie”.

Astfel, se constată că la materialele cauzei este anexată somația înaintată de către lichidatorul SRL „Sauron”, în adresa SRL „Crama Roșie” prin care a fost solicitată achitarea datoriei în mărime de 263 628 lei (f.d. 7).

Aici, Colegiul consideră necesar a remarca, că actul de verificare din 30 iunie 2014, pe care și-a întemeiat pretențiile lichidatorul SRL „Sauron” nu este semnat de nici una dintre părți, actul de verificare din 31 decembrie 2012, este semnat doar de către SRL „Sauron”, prin urmare nu poate fi considerat ca probă în vederea admiterii acțiunii.

Mai mult ca atât, în motivarea hotărârii instanța de insolvabilitate a reținut că la 23 martie 2010 între SRL „Sauron” și SRL „Crama Roșie” a fost încheiat contractul nr. 13, totodată, constatând că conform facturii fiscale din 17 aprilie 2010, semnată de ambele părți SRL „Crama Roșie” a ridicat butași în sumă de 244 339,20 lei, achitând doar suma de 114 812 lei, acte care la materialele cauzei nu se regăsesc. Or, conform art. 130 CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Eronat este și argumentul instanței de insolvabilitate, precum că, fiind recepționată somația nr. 170 de terțul poprit la 18 iulie 2014, acesta nu s-a conformat și nu a achitat datoria, în cazul în care materialele cauzei denotă contrariul, și anume că la 22 iulie 2014, SRL „Sauron” a recepționat scrisoarea SRL „Crama Roșie” (f.d. 8), prin care a solicitat explicații cu referire la suma indicată în somație, dezacordul cu această sumă, mai mult la 09 octombrie 2014, SRL „Crama Roșie” s-a adresat instanței de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sauron” cu privire la constatarea rezoluțiunii parțiale a contractului și încasarea prejudiciului material cauzat.

Însă, fără a reține aceste circumstanțe, instanța de insolvabilitate la 19 ianuarie 2015 a validat poprirea instituită de lichidatorul SRL „Sauron” prin somația din 10 iulie 2014 și a încasat în total suma de 333 572,20 lei.

Or, conform art. 126 alin. (11) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvabilitate va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desființarea popririi.

Reieșind din normele supra citate, în coraport cu materialele cauzei, instanța de recurs consideră că, instanța de insolvabilitate eronat a validat la 19 ianuarie 2015, poprirea și a încasat de la SRL „Crama Roșie” suma de 333 572,20 lei, în cazul în care suma încasată nu este confirmată prin probe. Or, conform art. 118, alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le

invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că instanța de insolabilitate a Curții de Apel Chișinău a încălcat normele de drept material și procedural, iar aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2015 și de a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, în conformitate cu prevederile art. 5, alin. (9) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care prevede că, dispozițiile privind incompatibilitatea nu sînt aplicabile instanței de insolabilitate care pronunță succesiv hotărîri în același dosar de insolabilitate, cu excepția rejudecării după casarea hotărîrii în recurs.

La rejudecare instanța de insolabilitate urmează să țină cont de cele menționate și să adopte o hotărîre legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de avocatul Valentin Rotaru, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Crama Roșie”,

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea înaintată de lichidatorul SRL „Sauron” cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei de la Societatea cu Răspundere Limitată „Crama Roșie”, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea

Ion Druță

Galina Stratulat